

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci
žalobce: **V.S.**, narozený ..., státní příslušnost Ukrajina, s hlášeným pobytem ..., proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7, v řízení o
žalobě ze dne 4.12.2017 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27.10.2017 č.j. OAM-708/ZA-
ZA11-ZA19-2017,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 27.10.2017 č.j. OAM-708/ZA-ZA11-ZA19-2017 se z r u š u j e a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce včasnou žalobou ze dne 4.12.2017 napadl rozhodnutí žalovaného ze dne 27.10.2017 č.j. OAM-708/ZA-ZA11-ZA19-2017, jímž bylo o žádosti ze dne 28.8.2017 rozhodnuto tak, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., *o azylu*, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o azylu**), řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje podle § 25 písm. i) zákona o azylu a státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen **nařízení Dublin III**), je Polská republika (dále jen **Polsko**).

V žalobě žalobce nesouhlasil s přemístěním do Polska a namítal, že jeho procesní práva v řízení byla porušena, že skutkový stav vyžaduje zásadní doplnění a že mu v případě přemístění do Polska hrozí reálné riziko špatného zacházení. Namítal, že došlo k porušení ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **s.ř.**), § 3, § 50 odst. 4 a § 68 s.ř., dále k porušení čl. 4 odst. 1 a 2, čl. 17 odst. 1 a bodu 17 preambule nařízení Dublin III a čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen **Úmluva**), (neboť v případě přemístění do Polska by došlo k porušení tohoto ustanovení).

Pochází z Ukrajiny, kde probíhá ozbrojený konflikt. Dne 28.8.2017 učinil prohlášení o mezinárodní ochraně a správní orgán shledal jako zemi příslušnou k posouzení jeho žádosti Polsko z toho důvodu, že byl držitelem platného dlouhodobého víza vydaného Polskem. Nebyl shledán žádný relevantní důvod, z něhož by vyplynulo, že by žádost o mezinárodní ochranu v Polsku byla v rozporu se zásadami, na kterých stojí nařízení Dublin III. Nebyl s ním proveden žádný osobní pohovor, z něhož by bylo možné zjistit více relevantních skutečností. Samotná skutečnost, že jeho věk ani příbuzenské vztahy nenaplnují podmínky podle čl. 8 a čl. 9 nařízení Dublin III, není důvodem, pro který by nebylo možné aplikovat čl. 17 odst. 1 tohoto nařízení, jelikož toto ustanovení umožňuje členským státům odchýlit se od kritérií nařízení a rozhodnout o žádosti žadatele, přestože daný stát příslušný není. Žalovaný tak nepostupoval v souladu s ustanovením § 3 s.ř., když tyto skutečnosti nezjistil tak, aby o nich nebyly důvodné pochybnosti.

Dále uvedl, že prchá před válečným konfliktem a povinností vojenské služby na Ukrajině a domnívá se, že v Polsku by mu hrozilo reálné riziko špatného zacházení a jeho azylová žádost by nebyla řádně vyhodnocena, což by v důsledku vedlo k jeho přemístění na Ukrajinu. Vzhledem k azylově relevantním důvodům by to vedlo k porušení čl. 3 Úmluvy. V České republice (dále jen **ČR**) žije rovněž jeho partnerka, která je občankou Evropské unie (dále jen **EU**), s níž žije ve společné domácnosti a plánuje sňatek. Žalobce se odvolával také na čl. 8 Úmluvy, který zakotvuje právo na respekt k rodinnému a soukromému životu.

V žalobě také uvedl, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen **NSS**) ze dne 9.6.2008 č.j. 5 Azs 18/2008 trestní stíhání pro nenastoupení vojenské služby může v určitých případech založit relevantní pronásledování, a to například tehdy, pokud je trestní sankce důsledkem toho, že bránc odmítne zúčastnit se bojových operací odporujících mezinárodnímu právu, nebo že mu hrozí trest, jehož intenzita či způsob výkonu zakládá porušení lidských práv. Toto tvrzení podporuje i rozsudek Soudního dvora EU (dále jen **SDEU**) ve věci C-472/13 ze dne 26.2.2015, který se zabýval výkladem čl. 9 odst. 2 písm. e) směrnice EU č. 2004/83, ve kterém je uvedeno, že za akt pronásledování je považováno i trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající do doložek o vyloučení. Do těchto doložek mimo jiné patří i páčání válečných zločinů a zločinů proti lidskosti nebo činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN. Dle vyjádření soudu se tento článek vztahuje na všechny příslušníky ozbrojených sil včetně podpůrného personálu a zahrnuje nejen situace, kde je již prokázáno, že válečné zločiny byly spáchány nebo by mohly spadat do pravomoci Mezinárodního trestního tribunálu, ale i situace, kdy je vysoce pravděpodobné, že takové činy budou spáchány. Podle vyjádření Vysoké komisařky pro lidská práva při OSN Navi Pillay je vysoce pravděpodobné, že situaci na Ukrajině bude řešit Mezinárodní trestní tribunál, neboť obě strany konfliktu používají těžké zbraně k útokům na civilisty a to je považováno za porušení mezinárodního (humanitárního) práva. To potvrzuje i výroční zpráva Amnesty International o situaci na Ukrajině nebo report organizace Human Rights Watch.

S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl, aby soud rozsudkem zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému. (*Součástí žaloby byla žádost o přiznání odkladného účinku. K žalobě byla přiložena kopie napadeného rozhodnutí.*)

Napadeným rozhodnutím ze dne 27.10.2017 č.j. OAM-708/ZA-ZA11-ZA19-2017 žalovaný rozhodl o zastavení řízení z důvodu nepřípustnosti podané žádosti a o příslušnosti Polska k posouzení žádosti. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce dne 31.8.2017 poskytl údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR a konkrétně sdělil, že z vlasti vycestoval dne 16.10.2016 z obce Dibrová. Za použití automobilu se společně s dalšími devíti krajany přes Slovenskou republiku dopravil do Polska. Zde strávil přibližně sedm měsíců a v květnu 2017 přicestoval do ČR. Jako důvod žádosti o mezinárodní

ochranu uvedl povinnost vojenské služby na Ukrajině a obavy ze smrti nebo zmrzačení při vykonání vojenské povinnosti ve své vlasti.

V průběhu pohovoru dne 31.8.2017 žalobce uvedl, že během svého pobytu v Polsku i po svém příjezdu do ČR pracoval ve stavebnictví. Vízum do ČR mu nebylo uděleno, proto sem cestoval na polské vízum a do ČR přicestoval, protože v Polsku nikoho nemá. V ČR má naopak řadu kamarádů a známých. V průběhu pohovoru ještě uvedl, že mu poučení o tzv. dublinském řízení přečetl jeho přítel, protože on sám číst neumí, a tomuto poučení rozuměl. Na otázku, zda existují nějaké důvody, proč by nemohl o mezinárodní ochranu požádat v Polsku, žalobce odpověděl, že v Polsku se na Ukrajince dívají jako na podřadné lidi, jejich chování je negativní. Dále se z doslechu dozvěděl, že podmínky v azylových táborech jsou špatné. Osobně žádné vlastní negativní zkušenosti, které by se odehrály při jeho pobytu v Polsku, nemá. Stejně tak neměl žádné potíže s polskou státní správou. Příbuzné v ČR žalobce nemá. Na otázku, zda bude respektovat rozhodnutí, že má požádat o mezinárodní ochranu v Polsku, se žalobce vyjádřil, že se raději vrátí na Ukrajinu a půjde do bojové zóny, než aby se vrátil do Polska. Raději uteče lidem, kteří jej chtějí poslat na vojnu. Do Polska nechce, naopak chce zůstat v ČR, líbí se mu zde.

Příslušnost jediného členského státu k posouzení žádosti je zakotvena v čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III. Podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III platí, že pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána.

Žalovaný tedy nejdříve zkoumal, zda je ve smyslu nařízení Dublin III dána příslušnost ČR k posouzení žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V souladu s čl. 7 nařízení Dublin III postupoval podle kritérií pro určení příslušného členského státu v pořadí, v jakém jsou uvedena.

Žalobce je zletilou osobou, proto nebylo možno aplikovat kritérium dle čl. 8 nařízení Dublin III, vázané na nezletilost. Ze samotné žalobcovy žádosti vyplynulo, že na území členských států nepobývají žádní členové jeho rodiny požívající mezinárodní ochranu či členové jeho rodiny, kteří by byli v postavení žadatelů o mezinárodní ochranu a o jejichž žádostech nebylo dosud přijato první rozhodnutí ve věci samé, proto ani kritéria uvedená v čl. 9 a 10 nebyla aplikovatelná. Na území členských států nepobývají ani žádní žalobcovi rodinní příslušníci nebo svobodní nezletilí sourozenci, kteří by zde požádali o mezinárodní ochranu, kritérium dle čl. 11 tudíž nebylo použitelné. Správní orgán dále konstatoval na základě posouzení údajů v cestovním dokladu žalobce, že tento byl dne 28.8.2017, kdy učinil prohlášení o mezinárodní ochraně na území ČR, držitelem platného dlouhodobého víza č. POL009078386 vydaného Polskem dne 23.9.2016 ve Lvově s možností vícenásobného vstupu a maximální délkou pobytu 336 dní ode dne 28.9.2016 do dne 29.8.2017; bylo tak nezbytné aplikovat kritérium dané čl. 12 nařízení Dublin III.

S ohledem na výše uvedené správní orgán požádal dne 1.9.2017 Polsko o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, kterou žalobce podal v ČR. Dne 18.9.2017 obdržel informaci, že Polsko uznalo svou příslušnost k posouzení žalobcovy žádosti.

Správní orgán se zabýval skutečností, zda v případě Polska existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které by dosahovaly možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení. V této souvislosti správní orgán vycházel zejména z Informace OAMP Polsko, Azylový systém: řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska a dublinský systém ze dne 20.9.2016. Tento dokument uvádí, že právním základem řízení o udělení mezinárodní ochrany v Polsku je zejména Zákon o udělení ochrany cizincům na území Polské republiky ze dne 13. června 2013 a Zákon o cizincích ze dne 12. prosince 2013. Žádost o mezinárodní ochranu se podává na území Polska, na hranicích nebo v detenčním centru vždy Pohraniční stráž,

kteřá žádost postoupí Ředitelství Cizineckého Úřadu. To je odpovědné za celé řízení o žádosti v prvním stupni. Ředitelství rovněž posuzuje, zda je za žádost o mezinárodní ochranu v daném případě odpovědný jiný členský stát ve smyslu nařízení Dublin III. Za tímto účelem je s žadatelem prováděn osobní pohovor, který je veden v mateřském jazyce či v jazyce, o němž žadatel prohlásí, že mu rozumí. Pohovor se provádí s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žadatele, pohlaví či tomu, zda dotčená osoba nepatří do některé ze skupin zranitelných osob. Ředitelství Cizineckého Úřadu na svých stránkách rovněž informuje žadatele o seznamu nevládních organizací. Žadatelé o mezinárodní ochranu se registrují v jednom ze dvou přijímacích středisek, ve kterých mají nárok na sociální a materiální podporu, lékařskou péči či školní vzdělávání. V Polsku je dále 9 pobytových středisek, která jsou provozována státem či smluvními partnery. Žadatel může být zajištěn v detenčním středisku, přičemž doba zajištění může trvat maximálně 6 měsíců. Kromě detence lze využít alternativní opatření, např. kauce. Žadatel má právo se odvolat ve lhůtě 14 dnů od doručení rozhodnutí o mezinárodní ochraně či v zákonem stanovených případech tzv. zkráceného řízení ve lhůtě 7 dní. O odvolání rozhoduje Uprchlíká rada ve tříčlenné komisi, která musí vydat rozhodnutí o odvolání do 30 dnů. Odvolání má odkladný účinek. Dále je možné podat žalobu proti rozhodnutí Uprchlíké rady ke krajskému soudu a mimořádný opravný prostředek k Nejvyššímu správnímu soudu. V případech, kdy je osoba vracena do Polska v rámci postupu podle nařízení Dublin III, podává žádost o mezinárodní ochranu či žádost o znovuzahájení řízení o mezinárodní ochraně. Je umístěna do přijímacího střediska či do detenčního zařízení na dobu max. 48 hod., následně je pak osoba na žádost soudu umístěna do střediska s ostrahou. Žádost je posuzována v meritu věci v případě, že dřívější řízení bylo zastaveno, nebo je žádost posuzována jako opětovná v případech již vydaného rozhodnutí ve věci. Průběh řízení je totožný jako u žadatelů, kteří dobrovolně přicestují do Polska a podají žádost o mezinárodní ochranu.

Na úrovni EU, ať již jejích jednotlivých výkonných orgánů či SDEU, ani ze strany Evropského soudu pro lidská práva nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy EU nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Polsku, dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv EU. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko požadující, aby se členské státy EU zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Polska. Polsko je členem EU, státní moc zde dodržuje právní předpisy a lidská práva a je schopná zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů i ze strany nestátních subjektů. Polsko ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad dodržováním těchto práv, a je rovněž považováno za bezpečnou zemi původu. Rovněž skutečnost, že v Polsku ročně požádají o udělení mezinárodní ochrany tisíce uprchlíků, svědčí dle správního orgánu o neexistenci obav uprchlíků z tamního azylového systému. Dle přesvědčení správního orgánu žalobci v Polsku nehrozí nelidské či ponižující zacházení.

Dne 12.10.2017 byla žalobci dána možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Žalobce se v daný den dostavil, avšak neměl zájem se s podklady seznámit, nenavrl žádné nové podklady rozhodnutí ani se nechtěl k předloženým zdrojům informací vyjádřit.

Žalovaný dále zkoumal možnost uplatnění čl. 17 nařízení Dublin III. Konstatoval, že žalobce nemá na území ČR žádné přímé rodinné příslušníky, má zde pouze známé a přátele. Vůči Polsku a způsobu vedení azylového řízení neuvedl žádné námitky. Výhrady měl k napjatým vztahům, které panují mezi Ukrajinci a Poláky. Do protokolu o pohovoru však neuvedl žádné osobní negativní zkušenosti, které by prožil za dobu svého sedmiměsíčního

pobytu v Polsku. Správní orgán proto uzavřel, že nenašel řádné důvody pro aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III.

Podle čl. 18 nařízení Dublin III je Polsko povinno převzít žalobce na své území a posoudit jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany. Správní orgán rozhodující ve věci na základě výše uvedeného shledal podanou žádost nepřijatelnou a řízení zastavil.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 20.12.2017 nesouhlasil s uplatněnými žalobními námitkami a odkázal k tomu na obsah správního spisu a na napadené rozhodnutí. Poté, co zopakoval svoji dosavadní argumentaci, setrval na správnosti vydaného rozhodnutí, neboť zjistil skutečný stav věci a náležitě posoudil možnou existenci systémových nedostatků v Polsku, přičemž byl přesvědčen, že žalobci tam nehrozí nelidské či ponižující zacházení. K tomu odkázal na str. 4 a 5 napadeného rozhodnutí, kde se situací v Polsku náležitě zabýval. Poukázal mj. na skutečnost, že Polsko je signatářem Úmluvy a jako takové je rovněž vázáno standardem ochrany lidských práv, který je ekvivalentní standardu vyžadovanému v ČR. Pokud by se však během žalobcova pobytu nějaké problémy vyskytly, má možnost obrátit se na příslušné tamní orgány či instituce s žádostí o pomoc.

V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek NSS ze dne 15.2.2017 č.j. 6 Azs 324/2016-38, v němž soud uvedl, že tzv. dublinský systém stojí na předpokladu, že se s žadatelem o mezinárodní ochranu bude zacházet stejně, ať podá žádost v jakémkoli členském státě. Vzhledem k pokročilé harmonizaci azylového práva v EU lze tento předpoklad označit za oprávněný.

K diskrečnímu oprávnění podle čl. 17 nařízení Dublin III žalovaný mj. uvedl, že jde o tzv. doložku svrchovanosti, která zachovává členskému státu pravomoc k výkonu práva posoudit žádost o mezinárodní ochranu nezávisle na členském státu příslušném na základě kritérií stanovených nařízením. I správní soudy v tomto ohledu judikují, že na aplikaci uvedeného článku nařízení Dublin III není nárok, jde pouze o oprávnění členského státu posoudit žádost o mezinárodní ochranu, i když není příslušný, nikoli o jeho povinnost, a proto není užití institutu diskrečního oprávnění vynutitelné, a to ani soudní cestou. K tomu žalovaný citoval z rozsudků NSS č.j. 2 Azs 222/2016-24 ze dne 5.1.2017 a č.j. 6 Azs 67/2016-34 ze dne 18.5.2016.

Žalovaný se tudíž nedomníval, že by při svém postupu porušil některá ustanovení správního řádu či nařízení Dublin III a že by byl žalobce zkrácen na svých právech. Byl přesvědčen o zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí, proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Usnesením ze dne 4.1.2018 č.j. 60 Az 85/2017-19 soud zamítl návrh žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě.

Ze zasláního správního spisu vedeného žalovaným v této věci vyplývá, že žalobce se dne 20.11.2017 nedostavil k převzetí rozhodnutí, ačkoliv byl řádně předvolán; rozhodnutí nabylo právní moci téhož dne. Žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána dne 28.8.2017 v Příjímacím středisku Zastávka. Dále soud ověřil, že skutkové okolnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 27.10.2017 i ve vyjádření žalovaného ze dne 20.12.2017 odpovídají obsahu spisu. Soud toliko poznamenává, že stejnopis rozhodnutí, který žalobce obdržel od správního orgánu na vlastní žádost a který byl následně v kopii přiložen k žalobě, měl chybně uvedeno číslo jednací (za poslední pomlčkou bylo uvedeno toliko trojčíslí 201 namísto roku 2017). Po porovnání s originálem správního rozhodnutí však soud zjistil, že se jednalo o pouhou písařskou chybu.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., *soudní řád správní*, ve znění pozdějších předpisů (dále jen *s.ř.s.*), *soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen správní orgán).* Dle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. *ve věcech mezinárodní ochrany rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.*

Dle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. *soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.* Podle § 78 odst. 4 s.ř.s. *zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.* Podle § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. *soud přezkoumá v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí.*

Podle čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III *členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.*

Dle čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce nařízení Dublin III *platí, že pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána.* Podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III *není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům [v anglickém znění „systemic flaws“], pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.*

Dle čl. 7 odst. 2 nařízení Dublin III *platí: Členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v této kapitole, se určuje na základě stavu v době, kdy žadatel podal první žádost o mezinárodní ochranu v některém členském státě.* Čl. 12 odst. 2 věta první nařízení Dublin III *stanoví: Pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil.*

Čl. 17 odst. 1 první pododstavec nařízení Dublin III *stanoví, že odchýlně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný.*

Dle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu *je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie.* Konečně podle § 25 písm. i) zákona o azylu *se řízení zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.*

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení napadeného rozhodnutí z důvodů v ní uvedených. Zdejší soud po přezkoumání obsahu rozhodnutí žalovaného a správního spisu dospěl k závěru, že žalobní námitky jsou důvodné.

Hlavním východiskem správního orgánu byla skutečnost, že v době podání žádosti o mezinárodní ochranu v ČR žalobce disponoval platným polským vízem. Vzhledem k této skutečnosti žalovaný postupoval v souladu se shora citovanými ustanoveními nařízení Dublin III, když shledal, že je dána příslušnost Polska k posouzení podané žádosti. Až potud byly úvahy žalovaného správné a byly podloženy obsahem správního spisu.

Žalobce nicméně v žalobě namítal existenci rizika špatného zacházení a nedostatečného posouzení jeho azylové žádosti pro případ, že by byl přemístěn do Polska. Jeho námitky tudíž směřovaly k existenci systémových nedostatků ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III (soud se přidrží tohoto označení, neboť lépe odpovídá podstatě řečeného institutu i ostatním jazykovým verzím předmětného nařízení). Žalovaný se v napadeném rozhodnutí touto otázkou zabýval a při hodnocení polského azylového systému se opíral o jediný konkrétně označený podklad, kterým měla být informace OAMP. Tento dokument však není součástí správního spisu a není zmíněn ani v seznamu spisového materiálu. Z rozhodovací praxe NSS přitom byla formulována následující právní věta: „*Závěry správního orgánu o tom, zda přemístění žadatele o mezinárodní ochranu do státu primárně určeného jako stát příslušný pro posouzení jeho žádosti nebrání systémové nedostatky, pokud jde o azylové řízení nebo podmínky přijetí žadatelů v daném státě ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, jež s sebou nesou pro žadatele o mezinárodní ochranu riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, musí mít oporu ve zprávách o fungování azylového systému v tomto státě, případně v dalších podkladech, které budou obsaženy ve správním spise; v opačném případě se správní orgán dopustí vady řízení dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.*“ (z rozsudku ze dne 12.1.2017 č.j. 5 Azs 229/2016-44). V nyní souzené věci je zjevné, že správní orgán předmětným požadavkům nedostál, čímž vytvořil překážku, jež brání řádnému posouzení opodstatněnosti žalobních tvrzení uvedených na začátku tohoto odstavce.

Zároveň byl znemožněn přezkum v otázce, zda žalovaný neměl uplatnit diskreční oprávnění ve smyslu čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III, neboť tato je vázána na jednoznačnou odpověď stran (ne)existence systémových nedostatků. Pokud by totiž existoval důvod k domněnce o systémových nedostacích, musel by správní orgán pokračovat v posuzování kritérií příslušnosti, což by mohlo vést až k tomu, že žádné kritérium nelze uplatnit, a proto je příslušným státem stát, kde byla podána první žádost, dle čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce nařízení Dublin III. Tehdy by se čl. 17 nařízení Dublin III vůbec neuplatnil – ať už proto, že ČR by byla příslušná přímo jako stát první podané žádosti, nebo proto, že v případě určení příslušnosti dle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III nepřichází aplikace diskrečního oprávnění vůbec v úvahu (srov. rozsudek NSS ze dne 18.5.2016 č.j. 6 Azs 67/2016-34).

Argumentoval-li dále žalobce nezbytností ochrany jeho soukromého a rodinného života, pak je k tomu třeba konstatovat, že z žaloby nebylo zcela zřejmé, zda tímto tvrzením měla být odůvodněna nemožnost přemístění do Polska, nebo zda se mělo jednat o další z důvodů, pro které měla být žalobci udělena mezinárodní ochrana. K prvně zmíněnému je nezbytné uvést, že během správního řízení se žalobce o vztahu s partnerkou vůbec nezmiňoval a jako vazby na území ČR uvedl pouze přátele a známé. Jednalo se tudíž o zcela nové tvrzení, jež bylo poprvé uplatněno až v žalobě, ačkoliv žalobci nic nebránilo o svém partnerském soužití s občankou EU mluvit již v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce proto dle

mínění soudu závčasů netvrdil, že by jeho přemístěním do Polska došlo k dostatečně intenzivnímu zásahu do soukromého a rodinného života, a tuto skutečnost ani nijak neprokázal. Nadto pojal soud podezření, že k uvedení informací o žalobcově partnerce až v žalobě došlo proto, aby žalobce obešel principy, na nichž je postaveno nařízení Dublin III (zejména určení jediného státu příslušného k posouzení žádosti), a docílil posouzení své žádosti v ČR, což je nepřipustné.

Pokud měla platit druhá varianta, námitku ochrany rodinného a soukromého života (partnerského soužití) stíhá stejný osud jako námitky ohledně možného pronásledování žalobce spočívajícího v trestním stíhání za nenastoupení vojenské služby a ohledně porušování mezinárodní práva v rámci konfliktu na Ukrajině. V těchto případech se totiž jedná o skutečnosti, které se vztahují k důvodům, pro něž žalobce žádá o udělení mezinárodní ochrany. Napadené rozhodnutí se naproti tomu obsahovou stránkou žalobcovy žádosti nezabývalo, neboť žalovaný shledal příslušnost jiného členského státu EU k jejímu posouzení. Dokud nebude postaveno najisto, že je přece jen dána příslušnost ČR k posouzení žádosti, spadá otázka uplatněných důvodů žádosti a jejich relevance mimo přezkumnou pravomoc zdejšího soudu (k tomu viz zásadu posuzování žádosti jen jedním státem zakotvenou v čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III).

Vzhledem k tomu, že soud považoval za důvodné vyhovět žalobě již na základě procesního pochybení zjištěného výše, nezabýval se dále ničím nekonkretizovanými námitkami porušení ustanovení správního řádu a nařízení Dublin III z úvodu žaloby.

S ohledem na shora uvedené soud bez nařízení jednání ve *výroku I.* rozhodl podle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. a napadené rozhodnutí zrušil, neboť skutkový stav, z něhož žalovaný vycházel, nemá oporu ve spisu. Současně věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Žalovaný v dalším řízení shromáždí dostatečné množství aktuálních, relevantních a objektivních informací o fungování azylového systému v Polsku a o podmínkách přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu a s těmito informacemi se vypořádá při vydání nového správního rozhodnutí. Právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozsudku je žalovaný vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, jak je uvedeno ve *výroku II. rozsudku*. Žalovaný ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce měl ve věci plný úspěch, avšak v průběhu soudního řízení neuplatňoval právo na náhradu nákladů řízení, proto mu tato náhrada nebyla přiznána.

Poučení : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Plzni dne 2. února 2018

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně